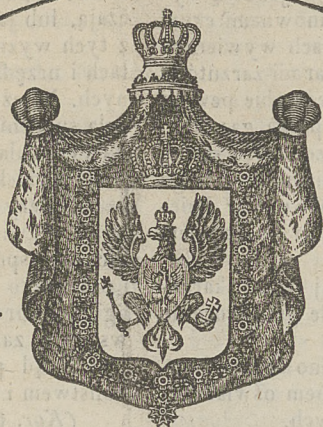

GAZETA W. Księstwa Poznańskiego

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Berlin, 8. Lutego o godz. 1½ w południe. — Śród huku armat, bicia we wszystkie dzwony odbyła dostojna para uroczysty wyjazd do stolicy. Wszystkie domy uroczystie przyozdobione pod lipami były napelnione aż pod dach strojną publicznością. Krocie tysięcy zapelniają trybuny i ulice. Tysiące okrzyków witają przybyłych dostojnych nowożeńców. Panuje powszechne uniesienie. Pochód uroczysty idzie w największym porządku. Jest nadzwyczaj świetnym. Mróz znaczny, słońce jasno przyświeca. Prygotowania odbywają się na wielką iluminacyą.

Londyn, 8. Lutego. — Dzisiejsze dzienniki donoszą, że depesza hr. Walewskiego z d. 20. Stycznia, o której wspomniał lord Palmerston na posiedzeniu d. 5. b. m. z całym uszanowaniem mówi o prawie przytułku panującem w Anglii i tylko wyraża nadzieję, że Anglia wyda rozporządzenia, aby zapobiedz nowym zamachom.

Według nadeszłych wiadomości wybuchła wojna domowa w La Plata; Montevideo było otoczone przez powstańców.

Paryż, 8. Lutego. — Dzisiejszy Monitor donosi, że generał Espinasse został zamianowany ministrem praw wewnętrznych i powszechnego bezpieczeństwa w miejsce Billaulta, który się podał do dymisji i ją otrzymał. Cornau dotychczasowy prefekt departamentu des Landes, został zamianowany generalnym sekretarzem tegoż ministerstwa i nastąpił po p. Manceaux.

Frankfurt nad Menem, 6. Lutego. — Tutejsze gazety ogłaszają protokół z posiedzenia bundestagowego z d. 4. b. m. Według niego uczynił Hanower następujący wniosek: zgromadzenie związku rzeszy niemieckiej zechce równocześnie z uchwałą albo natychmiast po uchwale we względzie kwestyi konstytucyi lauenburgskiej i holztyńskiej zażądać od rządu duńskiego, ażeby ten wstrzymywał się dopóty z nowymi prawami i rozpisywaniem pieniędzy, dopóki niebędą dopełnione żądania zamieszczone w głównej uchwale bundestagu. — Poseł duński oświadczył do protokołu, że lauenburskie zażalenia nie są uzasadnione.

Berlin, 8. Lutego. — Najj. Pan raczył nadać posłowi w Londynie, rzeczywistemu tajn. radcy hr. Bernstorffowi, krzyż wielkich konturów orderu królewskiego domu Hohenzollerów, byłemu podpułkownikowi Rodenwoldtowi w Straussensruh order orła czerwonego 4tej klasy.

Berlin, 7. Lutego. — Izba panów otrzymała na posiedzeniu wczorajszym dwa pisma ministra spraw wewnętrznych z d. 20. Lipca r. p. i z d. 6. Stycznia r. b., według których naczelny prezes reński prowincyi Kleist Retzów i bar. Monteton powołani zostali na dożywotnich członków izby panów. Nastąpiły potem specjalne rozprawy nad sprawozdaniem komisji dotyczącem zawieszenia praw lichwowych i przyjęto §§ 1 i 2 owego rozporządzenia znaczną większością głosów, równie rezolucyą komisji i poprawkę do niej uczynioną. Przyjęciem projektu do prawa względem zamknięcia czynności banków rentowych ukończono sprawę objętą porządkiem dziennym.

Poczdami, 6. Lutego. — Wszystkie przygotowania na przyjęcie dostojnych młodożeńców J. kr. księcia i księżny Fryderykostwa Wilhelmostwa zostały ukończone dziś o godzinie 2. O tym czasie zgromadzili się w salonie recepcyjnym dworcu kolei żelaznej wszyscy tu obecni książęta domu królewskiego, gdy miejskie korporacje, magistrat, reprezentanci miasta i dyrektor policji Engelken zebrał się w dwóch pokojach przytykających do salonu recepcyjnego. Członkowie domu królewskiego powitali dostojnych nowożeńców na korytarzu kolei, gdy pociąg nadzwyczajny stanął w dworcu i udali się z dostojną parą do salonu recepcyjnego, gdzie przez chwilę zabawili. Tu byli zgromadzeni oprócz dostojnych książąt: generał kawalerji i generał adjutant J. kr. Mei, dowódca korpusu gwardyi, hr. von der Groeben, nadkoniuszy i generał adjutant J. kr. Mei, generał porucznik Willisen, komendant Poczdamu, generał major Bonin dowódca 1 dywizyi gwardyi i szambelanowie przydani dostojnej księżnie, Roeder i hr. Fürstenstein. Nadburmistrz i tajn. radca Beyer przemówił w imieniu miasta, a tymczasem książęta królewskiego domu wsiedli do pojazdów, aby po drodze najbliższej uprzedzić przyjazd dostojnej pary na zamek królewski.

Na mowę nadburmistrza poczdamskiego odpowiedzieli łaskawie nowożeńcy i rozmawiali przez czas niejaki z przedstawionymi sobie osobami, poczem poprzedzeni przez nadkoniuszego króla Jmci generała Willisena udali się do pojazdu królewskiego zaprzężonego sześciu końmi, a orszak według porządku przepisanej ceremoniałem poprzedzał w pojazdach pojazd, w którym zasiadła dostojna para nowożeńców.

W chwili wyjścia cała eskorta wojskowa czyniła honory śród pieśni narodowej, granej na dętych instrumentach. Kawalerja tworząca eskortę, składała się z sztyku pułku gwardyi uzarow, 2 kompanii gardikorów, z sztyku gwardyi ulanów pod dowództwem majora hr. Dohna z pułku gardikorów.

Bractwo strzeleckie podczas tego przejazdu, dało z moździerzy 72 strzały z Braubausberga.

Przejazd uroczysty dostojnej pary odbywał się powoli śród okrzyków licznie zgromadzonego ludu, który miał czas dobrze się przypatrzeć i wracającemu królewiczowi i Jego dostojnej młodej małżonce.

Z całą uprzejmością i wzruszeniem dziękowali dostojni młodożeńcy za tak uniesione przyjęcie.

Od mostu przez całą ulicę obok zamku aż do ratusza, potem między kościołem i obeliskiem ztamtąd do portalu fortuny zamku stały wszystkie cechy uroczystie ubrane pod cechowami chorągwiemi, znakami i narzędziami rzemieślniczymi przyozdobionemi, szpaler tak utworzony zbliżał się do dziedzińca zamkowego, gdzie oprócz odwachu zamkowego stała w hak ustawiona kompania przybozna pierwszego batalionu, muzyka pułkowa i honorowa straż w kołpakach grenadyerskich.

W czasie, gdy dostojni młodożeńcy na zamku przez ksiąząt i księżne i księżniczki domu królewskiego i zgromadzonych dygnitarzy państwa i damy powitani zostali, rozpoczęła się defilada korporacji, cechów z rozpuszczonemi chorągwiemi, której się przypatrywali przez okna zgromadzone dostojne osoby w zamku królewskim. Kolumny defilujące przeszły przez portal mostowy i opuściły ogród zamkowy.

Na zamku królewskim był obiad en famille i przy stole marszałkowskim, tymczasem miasto sposobilo się na świetną iluminacyą. Dostojni książęta przejechali się po mieście iluminowanem na reprezentacyą w teatrze. Nie było domu nawet w najodleglejszych ulicach, któryby nieokazywał radości mieszkańców przez iluminacyą bardzo świetną. (Staatsanzeiger.)

Minden, 5. Lutego. — Śród okrzyków zgromadzonego ludu, witani przez władze cywilne i wojskowe stanęli tu królewiczowscy nowożeńcy. Pan naczelny prezydent minister stanu Düesberg, generał kawalerji bar. Roth v. Schreckenstein i wiele wysokich urzędników towarzyszyli dostojnej parze z salonowego pojazdu do salonu recepcyjnego, gdzie zgromadzone damy oczekiwały przybycia J. kr. w królewczostwa. Na przeciw wejścia stał tron, przed którym stół z podarunkami przeznaczonemi dla dostojnej pary. Stany powiatu mindeńskiego, lubeckiego i herfordskiego ofiarowały poczyą napisaną w chłopskim narzeczu mindeńskim z wielkim mindeńskim pumperniklem, westfalską szynką, sztuką pięknego płótna w pięknej szkatułce, z próbą lnu przedniego rawensbergskiego, siodło i narząd na białego konia. Koń podarowany w tych dniach odprowadzonym zostanie do Berlina.

— Podobnie jak stany westfalskie, tak Szląsk ofiarował wieś i zamek, a Prusy wschodnie angielski pojazd z czterema pięknymi końmi i zaprzęgiem dostojnym nowożeńcom.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 3. Lutego. — Otrzymałmy drogą urzędową doniesienie, iż dnia onegdajszego o godzinie 10tej rano, w kaplicy należącej do instytutu Aleksandryńskiego wychowania panien, w Nowej Aleksandryi, a znajdującej się w głównym korpusie gmachu instytutowego, wszczął się pożar. Przy dzielnym wszakże ratunku władz i mieszkańców tak miejscowych jako i okolicznych, niemniej przy pomocy spieszenie nadesłanej, tak z twierdzy Iwangorodzkiej, jako też i z Lublina, straży ogniowej, z której część, z Lublina, przez samego gubernatora cywilnego, końmi kurierskimi, dostarczona została, wkrótce opanowano ogień i opanowano pożar. Tym więc sposobem, ogień ograniczył się tylko na pierwszym i drugim piętrach głównego korpusu; pawilony zaś, stykające się z korpusem i resztą zabudowań, zabezpieczono od ognia. Co się zaś tyczy wychowanie instytutu i dam do niego należących, te nie były wystawione na żadne niebezpieczeństwo, tak dalece, iż smutny ten wypadek nie wywarł żadnego szkodliwego wpływu na wychowanie i też i osoby doń należące, a nawet o ile spodziewać się należy, nie spowoduje przerw w naukach. Podobnież zdołano zabezpieczyć i wszelkie ruchomości instytutowe.

Kur. warsz.

Francya.

Paryż, 3. Lutego. — Constitutionnel najpierw się odzywa względem zgrozy, jaką napelnione są dzienniki angielskie z powodu adresów wojska francuzkiego przesłanych cesarzowi w skutek zamachu z 14. Stycznia. Angielskie dzienniki, mówi to pismo, są niespokojne z powodu dobitnej otwartości tej wojskowej mowy; żalą się na to, że znajdują w adresach tych uległość sta-

nowej, protestacje przeciw gościnności, ochraniającej spiskowych i zbrodniarzy. To jest za wiele. Żołnierze nasi nie potrzebowali zaiste miarkować, dla przypodobania się prasie angielskiej, wynurzeń swego patriotyzmu i oburzenia. Wojsko francuskie myślało tylko o tem, w mowie sobie właściwej wyrazić rządowi swą całą i zupełną przychyłność. Godzien pogardy i turzowski zamach napawa żołnierzy naszych nagle, żywą i całkiem wojskową wymową, i to jest właśnie, co w oczach cesarza i narodu tak szanownemi czyni adresa, które nie słusznie z tamtej strony kanału tak wielki strach wywierają. Anglia nie ma zresztą żadnego powodu, do czynienia naszej armii zarzutów, że wyraziła się zbyt stanowczo. Powinna Anglia przypomnieć sobie pewną mowę (mowa lorda Palmerstona na bankiecie lorda majora, depesza gaz. kol.) nader mocną, przed kilku miesiącami w Londynie mianą nie przez męża szabli, ale przez zupełnie ukończonego męża stanu. W Francji śmieliśmy się z tego i sądzimy, że w Anglii nie mają prawa dziwić się nad tem, że Monitor umieszcza męskie i gorące dowody uległości, jakie wywołał w wojsku francuzkiem szkaradny zamach z 14. Stycznia.

— Z powodu nowo odkrytych faktów zebrała się wczoraj izba oskarżenia i dla tego sądzą, że sprawa zamachu z 14. Stycznia ulegnie przewłóce do miesiąca Marca.

Paryż, 4. Lutego. — W kwestyi wychodźców nie podano ani do Londynu ani do Brukseli piśmiennych not, przestano raczej na ustnem oświadczeniu przez posłów francuzkich, przy tych dworach ustanowionych.

— Parlament angielski wzniesł tu bardziej niż kiedykolwiek uwagę na siebie kwestyą wychodźców. Sądzą, iż rząd angielski okaże tu swą ku Francji przychyłność i mało zważają na mowę prasy angielskiej. Pomimo to rozumieją, że Monitor wystąpi w tej materii z artykułem, w którym ma być wytknięta paralella między przyjaznym postępowaniem rządu francuzkiego w czasie, gdy młody tron Oranów zagrożony był wybrykami Jakobińców i między wystąpieniem Anglii w teraźniejszym kłopotcie Francji. Nie potrzebuje dodać, iż jestem oddźwiękiem tego, co słyszę, a zatem, że ra wszystko ręczyć mi nie wolno. Wieści, jakoby lord Palmerston zażądał deklaracji co do adresów wojska francuzkiego, nie są prawdziwe. Nie tylko nie żądano żadnego objaśnienia, ale nawet uważają, że adresa nie zawierają nic takiego, co mogło Anglią do podobnego spowodować kroku.

— Monitor podaje w części nieurzędowej następujący artykuł odpierający czynione Francji przez obce dzienniki zarzuty, jakoby rząd jej prześladował protestantów:

„Od niejakiego czasu, niektóre dzienniki obce zamieszczając artykuły nadsyłane sobie z Francji, usiłują przedstawiać ohydne prześladowania rządu wymierzone przeciwko protestantom. Byłoby rzeczą zbyt przykrą przytaczać wyrazy obelżliwe a nawet hańbiące, zawarte w tych artykułach i zaiste rumieniłyby się trzeba za ziomków naszych, którzy synutną przyjęli rolę spotwarzania kraju w obec innych narodów. Tylko nienawiść polityczna twierdzić może, że protestantów «ścigają prefekci księży i ajenci polityczni», przez co są oni zmuszeni «gromadzić się w lasach jak ich poprzednicy za czasów prześladowania protestantyzmu». Sprawa religijna niewłaściwie miesza się w te skargi, a protestanci francuscy odpierają je od siebie jako zacni i prawi obywatele. Prawda nie jest im tajną. Cesarz okazywał zawsze opiekę i uczucia wyznań uznanych przez państwo i przypominał je uroczystością w mowie powiedzianej w chwili posiedzeń prawodawczych. Rząd jego nie sprzeciwiał się nigdy tak wysokiej i słusznej woli, lecz idąc za swą powinnością, wszędzie i względnie wszystkich zażądał wykonania ustawy organizującej policję wyznań. Tem samem miał on prawo wymagać, aby się doń udawano o upoważnienie co do otwierania świątyń i tworzenia zgromadzeń religijnych i kiedy chodziło o zakładanie szkół, chciał on, aby się poddało rozporządzeniom z dnia 15. Marca 1850 roku.

Znajdują się wszelako zawsze ludzie chciwi nowości, lubiący wrzawę i żar walki, których zbyt uczynna gorliwość przyswaja doktrynom religijnym namiętność zwycięstwa. Zaprzeczali oni stanowczo prawa państwa i roli sobie całkowitą niezależność zewnętrznych objawów. Oddani pod sąd zostali skazani, ponieważ naruszyli prawa. Z drugiej strony gdy chodziło nie już o przywrócenie poszanowania u obywateli naszego organicznego prawodawstwa wyznań, lecz o orzeczenie względem żądanych upoważnień, następowało przyzwolenie raz, drugi raz odmowa. Dla czego, oto dla tego, że upoważnienie udzielone być tylko może z pełną świadomością rzeczy, i że wszędzie gdzie nowe fundacje świadczyły raczej o porywającym szale zbytniego prozelityzmu niż o rzeczywistym stanie umysłów spokojnych i szczerze na inną wiarę nawróconych, rząd światły i mądry winien był czekać. Obowiązkiem władzy nie jest dopomagać agitacji, sprzyjając ślepo wszelkim przedsięwzięciom żarliwości religijnej, lecz utrzymywać przedewszystkiem pokój powszechny, zapewniając każdemu uznanemu wyznaniu bezpieczeństwo od napaści innych wyznań. Każdy obywatel wolny jest pod względem wiary i może ją zmienić, lecz nikt nie może zmuszać państwo do publicznego uświęcenia nowych bractw religijnych, jeżeli nie ma pewności, iż spowodowane są nieodwołalną, chwalebą potrzebą. Takie było prawo postępowania rządu, prawo wpisane w ustawy i zdrowy rozsądek narodu. Było ono zastósowywane z umiarkowaniem i dobrą wiarą.

Minister spraw wewnętrznych i minister wyznań badali sami w sposób jak najbaczniejszy wszelkie reklamacje; zasięgałi wszelakich wyjaśnień i dowodów, i orzekli z wszelką rękojmą świadomości. Co się dotyczy wolnych szkół początkowych, zakres prawodawstwa istniejącego nie został przekroczony. Powstała ztąd opozycja czynnie pochwycona, gdy właśnie słuszny jest powód mniemania, że utworzenie szkoły w gminie nie tyle było konieczną potrzebą nowego wyznania, ile środkiem zamęcenia i zaczepnej propagandy, skierowanym przeciwko wyznaniu większości mieszkańców. Następnie rady departamentowe złożone z ludzi najcelniejszych, rozstrzygały według praw swoich stanowczo bądź odrzucając, bądź też przyjmując opozycje ze strony władzy administracyjnej lub sądowej.

Otóż to nazywają ohydne prześladowanie i bezczeszczenie z tego powodu za granicą rząd sprawiedliwy i lojalny. Jedynym jest jego błędem, że chce aby wykonywane było prawo zasadnicze, a prawo to zamiast przypuszczać wolność nieograniczoną, nieodpowiedzialną w publicznem dopełnianiu wyznań,

podaje je pod opiekuńczy nadzór państwa. Z uchYLENIEM tego nadzoru, społeczeństwo świeckie narażone zostanie na wojny religijne, i żadne wyznanie nie znajdzie ani poszanowania ani bezpieczeństwa.

Rząd JCMości silnie ma postanowienie wykonywać ów nadzór tak jak go prawa uorganizowały. Ma on również zamiar powstrzymać zaczepki i gwałtowne napaści, jakich się różne wyznania przeciwko sobie nawzajem dopuszczają, lub jakiej doznają na drodze prasy. Konstytucja wymaga, aby każde z tych wyznań, uznanych przez państwo, szanowane było w swych dogmatach i urzędach, gdyż każde znowu powinno szanować dogmata i obrzędy innych. Należy przeto położyć kres wszelkiej namiętnej polemice, któraby obrażała sumienie obywateli i hańbiła ich wiarę. Nie właśnie lecz czynnem duch wiary działać może i szerzyć się w wielkim narodzie, żyjącym pod puklerzem praw swoich i niecierpiącym żadnej napaści przeciwko spokojowi publicznemu.

Należy przeto bronić różne wyznania przeciwko złym wpływom, jakie na siebie wywierają przez naganny zbytek polemiki, należy bardziej jeszcze bronić całe społeczeństwo przeciwko duchowi pragnącemu wywrócić porządek i przeciwko bezbożności rewolucyjnej. Duch ten wkrada się w rozprawy religijne i korzysta z nich, aby obalić wszelką zasadę władzy, wpajając wzgardę wszelkiej zasady religijnej.

Rząd posiada potrzebne środki, jakich wymaga opieka nad religią i nad państwem i użyje ich z energią.

(Kor. Cz.) Panują tu przekonanie, że jedną z pierwszych czynności parlamentu angielskiego, będzie uchwalenie «alien bill» lub innego prawa przeciw emigrantom a przynajmniej przeciw knującym zamachy na życie cesarza. Mowa hr. Persigny była wzięta za rodzaj zawezwania Anglii do tego pod alternatywą osłabienia a może i zerwania przymierza zachodniego. Różne są zdania o skutkach ostrożności jakie obmyślą przeciw emigrantom Anglia, Belgia, Szwajcaria i Piemont. Anglicy przeczą, aby to jaki skutek przyniosło.

Wczorajszy artykuł Monitora o nowem utwierdzeniu cesarstwa przez zamach dnia 14. o wyrażeniu dla niego jednomyślną sympatią przez europejskie dwory, nie był przez wszystkich dobrze zrozumiany i w party ludowej, która zawsze zwraca oko na zewnątrz, był użyty na poparcie zarzutu, iż cesarstwo jest tylko stróżem europejskiego porządku.

W dzisiejszym Constitutionnelu p. Granier de Cassagnac nie wiem czy się pokazał człowiekiem stanu, kiedy zarzucił dziennikom paryskim zimne wyrażenie oburzenia przeciw zamachowi. Gdyby tak było, może wypadło o tem zamieścić. Pan Granier cytuje wyrazy Debatów z r. 1835 i zwała zamachy na prasę, na samą prasę. Trudno mu zaprzeczyć, ale trudno także nie wyznać, że złe pochodzi także z myśli, i że pochodzi głównie z ducha mieszkańców. P. Granier zapomina, że w Paryżu więcej się mówi i myśli niż pisze.

Wyobrażała Paryż gubi się w przewidywaniu zapowiedzianych środków represyjnych. Rada stanu ma pracować nad dwoma projektami do praw, z których jeden ma poddać pod władzę czysto administracyjną, bez potrzeby odwołania się do sądów, wszystkich którzy figurowali w rewolucjach, walkach politycznych, sprzysiężeniach i t. d., a drugi ma zrównać rozmowy klubowe i salonowe z krzykami ulicznymi, obróconymi przeciw rządowi. Młokontenci przyjęli plan agitowania opinii zamierzanymi prawami represyjnymi. Cesarz ma postępować jak polityk, jak cesarz, kiedy partya wojskowa ma chcieć postępować jako siła, Legitymiści i orleaniści twierdzą, że od dnia 14. panuje głównie partya wojskowa. W ich oczach snują się już Monki. Snuje się pamięć marszałka Castellane, który roku 1853 na mylną wiadomość o śmierci cesarza, miał myśleć na seryo o przywołaniu hrabiego Chambord. Są to złudzenia. Armia dziedziczy następstwa zasady d. 2. Grudnia, przechodzi jawniej do politycznej przewagi, ale jest dziś następcą tronu cesarskiego, a armia ma tysiące powodów miłowania cesarstwa i pozostania mu wierna. Po tem co zrobiono, nie pozostaje Francji tylko życzyć, aby cesarz żył długo, jak August, i aby otoczył się augustowską świetnością. Burza, marzona przez republikanów, jest mało podobną do prawdy, bo nawet w razie krytycznych okoliczności, armia pozostanie niezawodnie karną i jednoczoną.

Cesarz nie mianował jeszcze marszałków pięciu wielkich komend. Komendy te są ciągle różnie tłumaczone. Niechętni chcieliby je wystawić za przygotowanie do ogólnego stanu oblężenia, co nie jest. Są to tylko ostrożności, trafne czy nie trafne, nie wchodzę. Jedni sądzą, że marszałek Magnan ustąpi komendy paryskiej marszałkowi Pelissier, drudzy, że marszałek nie otrzyma żadnej komendy i pozostanie w Paryżu jako w rezerwie. Wątpię, aby rząd mógł obyć się w Paryżu bez doświadczonej i wypróbowanej usługi marszałka Magnan.

Nie wiem czy się nie mylę, ale sądzę, że za dzisiejszego cesarstwa, nawet nieszczęścia służą Francji i cesarstwu. Składki na ofiary wylewów rzek francuzkich dawała cała Europa, dawał nawet cały świat. Dziś adresa z okoliczności zamachu dnia 14. przesyła cała Europa i zobaczymy że przesyła je wszystkie cztery części świata. Jest w tem nieco biegleści dyplomacji francuskiej, mianowicie konsułów, jest w tem wiele polityki mocarstw, ale jest także wiele następstw uroku zostawionego po Napoleonie I., po wojnie krymskiej i paryskich kongresach, wiele że tak powiem myśli europejskiej renesansy.

— Mimo nieprzywrócenia stosunków między Francją a Napoleonem, król neapolitański przysłał do cesarza umyślnego wysłańca w osobie ks. Ottajene. Może ten akt przyczyni się do przywrócenia zgody między dwoma narodami... bez żadnego aktu reformacyjnego ze strony Neapolu.

W Londynie hrabia Flahaut, ks. Moskwy, hr. Casabianca, hr. de Porte itd. starają się wywierać wpływ na salony.

Hr. Kiselew dał znów wielki obiad. Ma dać nawet wielki bal, na który, jeżeli da do tego powód Anglia, mogą się udać cesarstwo.

Zapewniają, że Anglia gotowa zezwolić na kanał Suezki, lecz z zachowaniem wyspy Perim, jako zasłony i obrony Indyi, za którą Turcyi zapłaci. Obecnie Kanton musiał być atakowany, a może i zajęty przez wojska francuzko angielskie. Mają tam Francuzi i Anglicy razem 5000 wojska, a Chińczycy 25,000 regularnych i 200,000 pospolitego ruszenia. Strony są więc jak 1 do 25ciu.

Mehmet Dżemil bej ma pojutrze wyjechać na miesiąc do Stambułu, co pokazuje, że zebranie się konferencji nie jest tak bliskie. Zastąpi go Haider Effendi. Po odrzuceniu myśli przez wzgląd na Turcję, zaszczerpienia w Ru-

mnii dynastii obcej, reorganizacja tego kraju staje się nadzwyczajnie trudną. Drugi korespondent *Independance* zaleca ciągle, jawnie lub domyślnie księcia Kantakuzena, ale Rumunie uważają tę kombinację za niepodobną.

Osoby przysłane przez domy zauropejskie z powinszowaniem do cesarza, są fetowane. Były one wczoraj na fecie w tuileryach, będą na innych fetach i będą z cesarzem na polowaniu w Compiègne i Fontainebleau.

Hr. de Bourqueney, zatrzymany w Paryżu z przyczyny zamachu, wyjeżdża do Wiednia pojutro.

— Amerykanie bawiący w Paryżu, zebrali się wczoraj bardzo licznie w hotelu Luwru i uchwalili adres do cesarza.

Le Nord podał mowy, które miano na bankiecie uczniów akademii moskiewskiej, odbytym dnia 24. t. m. Na tym bankiecie nie był żaden Francuz.

Utworzyło się towarzystwo mające wybudować w dwóch latach nową operę na bulewarach, na miejscu hotelu d'Osmond. Rząd ma ten zamiar silnie popierać.

Universel nie wyszedł d. 1. Stycznia, jak mówi, z powodu intrygi Univera, zrobionej w ministerium spraw wewnętrznych. Dziś wyjdzie się nie spieszy, woli czekać. Stanowisko dzienników staje się coraz trudniejszym. Zaręczają że mało co *Siecle* nie uległ losowi *Spectatora* i *Przeglądu* paryskiego. *Kuryer* paryski zamilkł.

Anglia.

Londyn, 3. Lutego. — *Times* pisze między innymi: Wczoraj byliśmy świadkami widowiska, które się głęboko wraziło w umysły każdego, od chaty niskiej aż do tronu. Widzieliśmy pierworodną księżną bardzo wielkiego państwa przy boku dobrego i wspaniałomyślnego księcia, który zwróciwszy już dawniej wzrok swój na rozwijające się wdzięki jej i cnotę, uniósł aby z nią podzielić przyszły swój tron. Jakim uczuciem lud był przepętniony, można było widzieć, bo nigdy, o ile wiemy, po ulicach Londynu albo innego miasta nie rozlegał się głośniejszy i serdeczniejszy głos pożegnalny. — W tym gorącym hołdzie miała bez wątpienia udział myśl młodości i niewinności młodej tej pary. Mężka i rycerska postać księcia, łagodna i ufnosć pobudzająca przyjemność księżniczki i wyobrażenie tego wszystkiego, o czym się zwykło myśleć przy zamęczeniu młodych i szczęśliwych ludzi, nie chybiły wrażenia.

— (*Kor. Cz.*) Bieżący tydzień rozpoczął się wesoło bo od uroczystości weselnej królowej Wiktorii z księciem Fryderykiem Wilhelmem, domniemanym następcą tronu pruskiego. W poniedziałek od rana, a dzień był mglisty i przejmujący zimno, ze wszystkich stron Londynu ludność tłumami skupiała się na około pałacu St. James, na przyległych placach, ulicach i parku w chęci przypatrzenia się weselnemu orszakowi przejeżdżających gości, licznym książętom i posłom zagranicznym, lordom i urzędnikom dworskim w okazałych ubiorach, przepychowi karet z paniami w przepysznych strojach, słynnymi z piękności i wdzięków, a bardziej jeszcze w chęci zoczenia może oblubieńca lub oblubienicy, pary w ten dzień szczęśliwej, w przejeździe ich do ślubu, i dla powitania królowej matki serdeczniejszymi niż kiedykolwiek okrzykami radości. Przywiązanie do Najj. Pani jest powszechne w całym kraju i dla tego radość jej w ten dzień podzielana była od całego narodu. Tu usposobienie dla królowej wśród różnych klas wprowadzie w odmienny sposób, według ich wychowania objawić się zwykło, lecz zawsze bywa przyjazne i serdeczne. Lud prosty wyraża się o nim w swym rubasznym języku. Na dowód niech posłuży tu to jedno zdarzenie. Człowiek należący do klasy wyrobników przybywszy późno na Pall Mall i nie mogąc znaleźć dla siebie miejsca, zawołał do tłumu czekających widzów: Na cóż wy się tu gapicie? Tyle zachodów a na rzecz tak małą. Na co drugi podobny mu wyrobnik z tłumu odrzekł: Alboż ty nie wiesz, że John Bull wydaje najstarszą swą córkę za męża, i tedy powiozają ją do ślubu. I tak, coby w ustach wyższych klas brzmiało «córka» lub «dzieci» Anglii, to u pospolitego ludu nazywa się córką John Bulla. W tej grze Anglii wiele gustują i ona jest podstawą ich humorystyki.

W orszaku weselnym królowa jechała z królem belgijskim do ślubu; zawiódł się lud, bo minęła ledwie poznana choć się z najgłośniejszymi okrzykami dla niej gotował. W drugiej karecie jechał książę małżonek, ojciec jej z księciem Walii i młodszymi synami, a po nich w karecie królowa z córkami. Ona jako więcej od ludu znana, przywitana była najgłośniejszymi okrzykami radości. Dała rodzina królewska wraz z osobami należącymi do obrzędu weselnego zgromadziła się naprzód w sali tronowej, z kądem według porządku oznaczonych w programie szła do kaplicy napelnionej już najznakomitszymi osobami z kraju, książętami, hrabiami i posłami dworów zagranicznych a czekającymi na przybycie królewskiej pary. Wejście jej poprzedziła przed innymi przy odgłosie trąb i kotłów księżna pruska oblubienica, za nią hrabina Hock niosąca ogon jej sukni. Z kolei potem postępowali: rycerz marszałek w świątym starodawnym ubiorze wraz z heroldami, różni urzędnicy dworscy z znakomionami swjej władzy, książę Norfolk z marszałkowską swą laską, księżniczka i księżna Cambridge i dostojna ich matka a ciotka Najj. Pani, za nią lady G. Somerest niosąca ogon jej sukni; księżna Kent, matka królowej, za nią lady Anna Marya Dawson niosąca ogon jej sukni. Po niej szedł lord Palmerston, niosący miecz państwa w rękę, mając lorda szambelana margrabiego Breadalbana po prawej a wiceszambelana lorda E. Bruse po lewej ręce. Po nim szedł książę Walii następca tronu z bratem Alfredem. Tu dopiero postępowala królowa prowadząc za ręce młodszych swych synów książąt Leopolda i Artura. Za nią szatny nadworny i dwóch paziów unoszących ogon jej płaszcza. Po niej szły księżniczki Ludwika, Alice i Helena. Za nimi wielki koniuszy księcia Wellingtona, pani garderoby księżna Sutherland wraz z pannami nadwornymi; wielki łowczy hr. Bessborough, a po nim burgrabia dworu i nauczyciele księcia Walii i księcia Alfreda p. Gibbs z księdzem Jolley. Za zbliżeniem się N. Pani do ołtarza trzy jej córki stanęły po lewej a czterech synów po prawej ręce, książę Walii nieco naprzód na ich czele.

Po skończonej tej procesji i gdy tak wszyscy zabrali swe miejsca w kaplicy, wielcy szambelani z ministrem ceremonii i heroldami udali się do sali tronowej po księcia oblubieńca, i przy odgłosie trąb i bicia kotłów przyprowadzili go do kaplicy, z księciem pruskim jego ojcem, z całą jego swiatą, oraz posłem pruskim hr. Bernstorff. Książę Fryderyk Wilhelm miał na sobie mundur granatowy pruski ze wstęgą orla czarnego. Zaprowadzony na prawą stronę

ołtarza, ukląkł na jego stopniach, i modlił się; poczem usiadł na przeznaczonym mu miejscu.

Tu dopiero najciekawsza nastąpiła chwila. Wielcy szambelani z tym samym orszakiem z jakim był przeprowadzony książę Fryderyk Wilhelm, udali się po królową jego oblubienicę. Za odgłosem trąb zapowiadających zbliżenie się jej w progi kaplicy; na widok jej całe świetne zgromadzenie powstało z miejsca. Hr. Abercorn i wielcy szambelani postępowali na czele procesji. I królowa weszła prowadzona przez księcia ojca po jednej stronie, a przez króla belgijskiego po drugiej. Za nią szło ośm dziewięć jej druhen, córek z najpierwszych domów szlachty angielskiej, unoszących koniec jej weselnego płaszcza. Płaszcz ten bogaty był biały z moire antique, przyozdobiony trzema falbami z koronek honetonskich, w jaki płaszcz wszystkie księżniczki angielskie królewskiej krwi zwykły zawsze ubierać się do ślubu. Desenie na koronkach były nadzwyczajnej piękności z róży, koniczu i ostu, symbolicznych kwiatów trzech narodowości: angielskiej, irlandzkiej i szkockiej. Na końcach każdej falbany z przodu były wieńce z kwiatów pomarańczowych i myrty, będących godłami ślubnymi w Niemczech. Druchny wszystkie były jednakowo w bieli i bogato ubrane, podług wzoru jaki im od samej królowej był podany i były każda z nich jednego wieku z królową.

Przeszedłszy do kaplicy, królowa zaprowadzona była na lewą stronę ołtarza do boku królowej i przy niej usiadła. Wtenczas rozpoczęło się ślubne nabożeństwo według obrządku kościoła anglikańskiego z hymnami używanymi przy takich okolicznościach i przemową od ołtarza do wchodzących w ślubne związki, o zobowiązaniach ich obowiązkach dla siebie, którą w obecnym razie miał arcybiskup kanterberski w asystencji kilku biskupów i wielu osób z wyższego duchowieństwa. Rytuał cały nacechowany ewangeliczną prostotą i wielkie sprawia wrażenie. Po jak najdostojniejszej admonicyi kończy się on zapytaniem najpród oblubieńca po wymienieniu jego chrzestnego imienia, bez wszelkich tytułów światowych: «Czy chcesz pojąć tę niewiastę za żonę, byś według boskich przykazań żył z nią w świętym stanie małżeńskim? itd.» Na to książę stałym i dość donośnym głosem iak, że w całej kaplicy mógł być słyszany, rzekł: «Chcę». Toż samo potem zapytanie powtórzył prymas do królowej Wiktorii: «Czy chcesz tego człowieka przyjąć za męża? itd.» Ona także, ale cichym głosem odpowiedziała: «Chcę».

Następuje jeszcze zapytanie: Kto tego mężczyznę i niewiastę oddaje w małżeństwo? Tu w razie obecnym rodzice z obu stron wystąpili jako oddający. Książę Fryderyk Wilhelm i królowa Wiktorja, wtedy podali sobie ręce i po dokonanej modlitwie od ołtarza, pierwszy włożył podany sobie pierścień na czwarty palec lewej ręki królowej. Jako ciekawą rzecz o tym pierścieniu przytaczam, że był zrobiony w Wrocławiu i zrodzonego złota gór szląskich. Po ogólnej modlitwie a stosownie do okoliczności przez prymasa, ceremonia zaślubin skończyła się na dniu błogosławieństwa przez biskupa londyńskiego i odśpiewania u chóru: «Haleluja» z Handla Mesjasza. Oblubieniec pocałował oblubienicę i rodzice nawzajem siebie i nowożeńców ucałowali. Wychodząc z kaplicy, był grany weselny marsz Mendelsona przez kapelę nadworną. W pałacu Cuckingham było świetne śniadanie. Po nim dostojna para nowożeńców udała się do Windsor, gdzie zabawią do dnia 2. Lutego. Wyjadą potem do Prus.

Drugiego dnia po ślubie, we wtorek poczęli rozjeżdżać się goście; król belgijski z synami i książęta badeński, sasko-koburski i Sigmaringen już opuścili Londyn. Jedni księstwo pruscy jeszcze pozostają dla zwiedzenia różnych zakładów rządowych w tym kraju. Portsmouth i Chatham już zwiedzone przez nich.

Austria.

Wiedeń, 3. Lutego. — Słychać, że towarzystwo kredytu ruchomego w Paryżu zamierza zająć się zabudowaniem Wiednia według planu projektowanego, aby miasto wewnętrzne połączyć z jego przedmieściami. Dziwią się powszechnie, że do tego nie bierze się żadne przedsiębiorstwo w kraju, a zwłaszcza wiedeńskie towarzystwo kredytowe.

Kronika miejscowa.

Poznań, 8. Lutego. — Pan naczelny prezes Puttkammer wyjechał do Berlina.

Kłcko, 7. Lutego. — W d. 1. b. m. o godz. 9ej wieczorem wybuchł ogień w stodole w Osnie pod Łopieniem, który się wkrótce przeniósł na inne zabudowania gospodarskie, nie było wody pod ręką, przeto nie było można gasić ognia, stodoła więc ze zbożem spaliła się, tudzież stajnia z 5 końmi, owczarnia z 30 owcami, gęsi i młodociane bydło. Z okoliczności wnoszą niestety, że ogień był podłożony. Ze spalonego bydła mięso rozebrała biedniejsza klasa ludzi z okolicy. — Często te ognie ponawiające się, napominają do ostrożności zwłaszcza u nas, gdzie jest brak wody i trzy drogi do jeziora są niebrukowane, tak że na wiosnę i podczas jesieni trudno się do jeziora dostać.

Jak spożytkować fundusz właściwy Towarzystwa Ziemsko-kredytowego Poznańskiego.

Dwa się objawiają pod tym względem zdania:

- 1) by takowy użyć na amortyzacyę tj. aby 4% dług wcześniej umorzonym został;
- 2) aby takowy użyć na założenie banku dla członków towarzystwa ziemskokredytowego.

Co do pierwszego bardzo to dobre dla tych, na których położenie majątkowe klęski rozmaite lat ostatnich w Wiel. Ks. Poznańskim doznane żadnego nie wywarły wpływu, jednym słowem dla ludzi zamożnych, którzy o chwilową zapomogę nie dbają, którzy w bankach poznańskich trzy miesięcznej pożyczki pod osobistą odpowiedzialnością zaciągają nie potrzebują; lecz o tych nie chodzi, za jedno im być winno czy przeciąg od swojej części (dywidendy)

pobierać z banku funduszem właściwym utworzonego, czy takowy by był obracany przez dyrekcję tow. ziemskokredytowego na umorzenie zaciągniętych listów zastawnych. Według wszelkiego prawdopodobieństwa utworzony bank wyższy by im nawet procent przynosił.

Co do drugiego: Dzisiaj w Poznaniu dwa istnieją banki, jeden rządowy, drugi prowincjonalny akcyjny, przeto pytanie czy Wysoki kr. Rząd zechce sankcjonować trzeci. Pominąwszy tę kwestyę fundusz zakładowy 3go banku będzie się składał około z sześć kroć do siedmiu kroć sto tysięcy talarów w listach zastawnych. Przy emisji not bankowych połowa, a przynajmniej znaczna część listów zastaw. będzie musiała być na gotówkę zmieniona, a zatem z stratą o ile zmieniane listy zastawne stać będą niżej par, a nawet odliczwszy ażo bankierskie 1% lub półtora 1½% niżej nominalnego kursu. Bank ten w pewnym względzie będzie przymusowym o tyle, o ile członkowie zmuszeni będą do pozostawienia w takowym cząstek na każdego z nich przypadających z funduszu właściwego. Bank ten zaiste nie da pieniędzy, tylko interesem z trzema pewnymi podpisami i według projektu sz. obywatela K. L. po 6%. Bank królewski, również prowincjonalny akcyjny na trzy pewne podpisy daje pieniądze po 5% wprawdzie na trzy miesiące, lecz w dzisiejszych stosunkach merkantylnych, chętnie na sześć miesięcy przedłuża, a opinia banków tych względem posiadzcicieli ziemskich znacznie się zmieniła, i woli wypożyczać zawierzytelnionym posiadzcicielom ziemskimi niż kupiectwu, mianowicie tej kategorii, która oddana grze giełdowej lub wyzyskiwaniu wziętemu z banku pieniądzu, do tej pomocy się ucieka. Również bardzo wątpliwem mi się zdaje, aby ktoś oszczędzone pieniądze do utworzyć się mającego banku po 3½% składał, kiedy bank prowincjonalny większe obiecuje korzyści. Jeżeli w utworzyć się mającym banku prócz członków dzisiejszego tow. ziem. kredytowego ci tylko czerpać mają, którzy do takowego minimum 500 tal. złożą, toć wtenczas takowi akcyonaryusze w tym celu je złożą, by z założyć się mającego banku całym swym kredytem czerpać za zakupioną akcyą. Słuszną w swym piśmie sz. obywatel K. L. uczynił uwagę, iż pomoc pieniężna jest dwojaka: większym kapitałem na hipotekę zaciągniętym, radykalna i jednorazowa doraźna. Z kapitałem 1,000,000 tal. o pierwszej na całe stowarzyszenie tow. ziem. kredytowego mowy być nie może. Najwłaściwszem by było, aby Najjaśn. Panu z aktem dzięczynnym zwróciwszy bez procentu dane towarzystwu 200,000 tal., resztę stosunkowo do zaciągniętej pożyczki listów zast. czteroprocentowych, gdyż rzecz o 4-procentowe listy zast. chodzi, między członków tow. ziem. kredytowego rozdać, coprędziej rozelać, w najgorszym razie procenta na przyszły ś. Jan zapłacić. Stowarzyszenie ziemstwa kredytowego zaoszczędziło fundusz właściwy na rzecz członków towarzystwa; słuszną przeto jest rzeczą, aby w razach krytycznych każdemu z członków zwrócić na zasadach wspólki zaoszczędzony fundusz. Tym to sposobem doraźnie się pomoże tym mianowicie, których kredyt najwięcej zachwiany, którym najtrudniej o trzy zawierzytelnione podpisy, gdyż często ich własny w obec banków nie nie znaczy, a chociaż i trzeci bank utworzony z funduszu właściwego zostanie, to i ten chociaż będą przez swoją część współwłaścicielami rzeczzonego banku, takowy im nie da. Nie jedna na przyszły ś. Jan zaprowadzić się mająca sekwestracja i administracja przez podział funduszu właściwego odwrócona przynajmniej na czas pewien zostanie, a ogólny kredyt prowincji się podniesie, a każdy z członków nie za lat kilkanaście lecz

natychmiast przyjdzie do swęj niezaprzeczonej własności. Wtenczas to jeżeli projekt założyć się mającego banku lepszym jest od powyższego wniosku, dalekim od przesadzania będąc, niech każdy swoją część do tow. ziem. kredytowego zwróci na cel założenia zaprojektowanego banku. Przy założeniu banku z funduszu właściwego, tow. ziem. kredytowe na wymianę swych not bankowych musi znaczną część list. zast. z rzeczzonego funduszu z znaczną stratą spieniężyć; zrobiwszy zaś repartycyą każdy z członków otrzymuje w listach zastawnych co się komu należy, a towarzystwo na tem nie nie traci. Najpotrzebniejsi z stowarzyszonych tym funduszem drogo zaciągnięte pożyczki opłaca.

Co się zaś radykalnej pomocy dla W. Ks. Poznańskiego tyczy, to jeden tylko pozostaje środek, a tym jest prośenie Wysokiego król. Rządu, aby na wzór szląskiego i zachodniopruskiego tow. ziem. kredytu. rewizya taks i przybieranie stosunkowo do ulepszeń w gospodarstwie zaprowadzonych nowych list. zast. dozwolone zostało. Samo przez się rozumie się, że istniejące listy zast. do nowych assimilowane, lub nowemi z spłatą różnicy kursu spłaconemi by być musiały. Wysoki król. Rząd zapewne dozwoli tego W. Ks. Poznańskiemu, co Szląskowi oraz Prusom zachodnim od dawna dozwolił.

Pisałem w Wiatrowie

Ignacy Moszczeński.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 8. Lutego 1858.

Zyto (wępel po 25 szefli) znów mały obrot, na bieżący miesiąc 30½ pl., na Kwiecień 31½ pl.

Okowita (beczka po 9600 % Trallesa) ceny znów nieco spadły, na miejscu (bez beczki) 13½—5 (z beczką) na bieżący miesiąc 14½ pl. i pien., na Marzec 14½ do 17½ pl. i pien., na Luty Marzec Kwiecień 14½ list., na Marzec Kwiecień 14½ pien.

Przybyli do Poznania 9. Lutego.

BAZAR. Szoldrzyński z Lubasza, Bojanowski z Krzekotowic, Żychliński z Brzostowni.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA. Dittmar z Saalfeldu, Fleischer z Wrocławia, Lesser z Stargardu, Mayer z Szczecina, Reinhold z Lipska, Schielke z Pily, Hannes z Lignicy.

HOTEL DU NORD. Unrug z Malpina, Gorzeński z Gembic, Mielęcki z Stawian, Frezer z Brzyskorzystowa, Krzyżanśka z Sapowic, Neumann z Ostrowa.

HOTEL PARYZKI. Dziembowski i Ziółkowski z Kludzyzna.

HOTEL BERLINSKI. Bork z Gostynia, Freund z Wrocławia, Ahnörrel z Wiednia, Lutomski z Starogrodu, Freygang z Podarzewa.

HOTEL EICHBORNA. Wolffsohn i Meyer z Lwówka, Badt z Keyni.

HOTEL KRUGA. Mögelin i Pöste z Landsberga n. W., Weber z Kaltwasser.

EICHENER BORN. Busch i Cohn z Obrzycka, Salomon z Skok, Adam z Chodzieży, Aronsohn z Wiska, Kantorowicz z Wielunia, Zeresohn z Pyzdr, Fuchs z Franowa, Cohn z Wągrowca.

W MIESZKANIU PRYWATNEM. Gruner z Gönningen, św. Wojciech 40.

Teatr miejski w Poznaniu.

Dzisiaj we wtorek dnia 9. b. m. na benefis Pana Nolden: **Belizaryusz**, wielka opera w 3. aktach przez Donizettego.

Jutro w środę dnia 10. b. m. **Biała dama**, opera w 3. aktach, oraz wystąpienie Panny Lidy Thomson, sola-tancerki z Londynu.

OBWIESZCZENIE.

Oplata serwisu za wojsko, które w miesiącu Stycznia r. b. w mieście tutejszem na kwaterach pomieszczone było, nastąpi dnia 10. i 11. t. m.

Poznań, dnia 8. Lutego 1858.

Magistrat.

Stosownie do rozporządzenia z dnia 2. Lutego r. b., tycząc się utworzenia konkursu nad majątkiem kupca Jakóba Kantorowicza w Poznaniu zamieszkałego, podaje się niniejszemu do publicznej wiadomości, iż działanie pod względem tegoż konkursu, w postępowaniu skróconem nastąpić ma. Przeto propozycje wierzycieli, wedle ustanowienia rządowego stałego nad tym majątkiem, w terminie dnia 23. Lutego r. b. na mocy powyższego rozkazu zażądane będą.

Poznań, dnia 10. Lutego 1858.

Królewski Sąd Powiatowy.

Wydział dla spraw cywilnych.

Publiczny wykład

Towarzyst. zwol. n. przyrodz. w środę d. 10. Lutego o 5. godz. wiecz. w laboratorium Szkoły realnej.

Książka katolicka do nabożeństwa pisana, na oprawie literami **S. P.** oznaczona, zginęła w drodze od kościoła farnego na Berlińską ulicę. Kto ją odda w domu Mendelsohna przy ulicy Wilhelmskiej pod Nr. 23. na drugim piętrze, otrzyma 2 Tal. nagrody.

Walne Zebranie Członków Towarzystwa Pomocy Naukowej dla Młodzieży W. X. P., odbędzie się w Poznaniu w Czwartek dnia 11. Lutego r. b. o godzinie 4 po południu, w mniejszej Sali bazarowej, na które w imieniu Towarzystwa zaprasza Dyrekcja Towarzystwa Pomocy Naukowej.

Składam uniżone podziękowanie P. J. Langiewiczowi Dr. z Witkova za wyleczenie mej żony z wodnej puchliny, która była tak niebezpieczną że którzy widzieli moją żonę a znając ten gatunek choroby nie czynili najmniejszej nadziei jej wyzdrowienia, a P. Dr. Langiewicz tyle starania i pilności dołożył, że w krótkim czasie z niebezpieczeństw ją wyprowadził, i dziś jest zupełnie zdrową. Niech Go Najwyższy błogosławi i przy życiu zachowa jak najdłuższe lata dla ratowania nieszczęśliwych.

A. Kuczewski.

Chiński środek do farbowania włosów, za flaszkę 25 Sgr., farbuje natychmiast prawdziwie blond, ciemno i czarno: w razie niedoznania skutku zapłata zwróconą zostanie.

Sprzedaż na Poznań i okolicę mają **A. Löwenthal i Syn.**

Wynalazcy Rothe i Spółka w Berlinie.

400 centnarów siana dla owiec zdutego, sprzedaje Dominium **Kotusz** w powiecie Kościańskim.

GAZOGÈNE

sprzedaje w najlepszej dobroci po 11 Sgr. kwarte **H. Klug**, Fryderykowska ulica 33.

Zapasy płaszczyków damskich i kabatów będą sprzedane, aby ich się pozbyć, znacznie niżej cen zakupnych. **Jedwabne mantyle salonowe,** w wszelkich jasnych kolorach, tanio. **Antoni Schmidt.**

Handel futr po zmarłym moim mężu, prowadzić będę nadal nie tylko taki sam, ale jeszcze zaopatrzone w większe zasoby, którym kierować będzie syn mój kuśnierz Karól Schultz. Upraszam o zaszczytowanie mnie tem samem zaufaniem, jakiego doznawał mój mój zmarły, na które zasłużyć sobie i utrwalić ono, będzie usilnem staraniem mojem. Poznań, ulica Nowa Nr. 70. **Wdowa Cecylia Schultz.**

Dnia 15. Lutego odbędzie się w Śremie w sali p. Kadziłowskiego

BAL,

na który niniejszemu uprzejmie zapraszają gospodarze balu

L. Szmikowski. L. Karsnicki. K. Biernacki. H. Szuman.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
1. Lutego	— 1,0°	+ 0,8°	27" 3,1"	Połud. zach.
2. "	— 4,0°	— 1,0°	27" 6,0"	Połud. zach.
3. "	— 5,9°	— 1,5°	27" 11,2"	Półn. zach.
4. "	— 8,0°	— 2,0°	28" 1,0"	Wschodni
5. "	— 7,6°	— 2,2°	27" 8,9"	Wschodni
6. "	— 8,0°	— 5,7°	28" 5,0"	Wschodni
7. "	— 12,5°	— 6,9°	28" 7,0"	Wschodni